

NOVEMBER 2023

BESTE MENSEN, in deze Kapelpost vindt u informatie over de komende vieringen. We blikken ook even terug op de viering van Allerzielen die druk bezocht werd.

Er is een uitnodiging voor een lezing die zeer warm wordt aanbevolen.

Verder een mooi gedicht, ingestuurd door Hedy Bodewes, om eens stil te staan bij de verschillen en overeenkomsten tussen ons, mensen.

Ook Hans Nieuwkamp heeft een mooi stuk ingestuurd, de moeite waard om te lezen.

Heeft u inspiratie, wilt u iets delen met de kapelgemeenschap, stuur het in. Wij zijn er blij mee.

De redactie; Johan van der Leest en Mechteld Mickers

VIERINGEN VAN NOVEMBER,

Zondag	05 nov.	10.00 uur	Sylvia Scholten, Marjo Noy en Miran van Eyk
Zondag	12 nov.	10.00 uur	Henk Trimbach en Mechteld Mickers
Zondag	19 nov.	10.00 uur	Anny Nota en Agnes Thus
Zondag	26 nov.	10.00 uur	Erick Mickers
Zondag	03 dec.	10.00 uur	Jeanne van Boxtel en Annemie Langius

ZONDAG 5 NOVEMBER

'Met open handen'

Doe maar gewoon, leert ons het evangelie, doe maar gewoon dan is het goed. Maar dan moet goeddoen nog gewoner worden.

Jezus legt ons uit dat wij met elkaar als broers en zussen uit één en dezelfde familie moeten omgaan. Broers en zussen die weliswaar allemaal verschillend zijn, die allemaal hun eigen gaven, maar ook hun eigen fouten hebben. Zoals mensen die elkaar kennen, die sterke punten van de anderen kunnen inschatten, maar die ook weten waar de ander steun nodig heeft. Mensen die aan elkaar hun fouten en gebreken kunnen toegeven zonder daardoor hun gezicht te verliezen. Het is een gemeenschap van gelijken, waar geen enkel individu zich boven de ander kan verheffen. Zo stelt Jezus zich de gemeenschap van zijn leerlingen voor en zo zou ook een kerk moeten zijn die zijn leer tot uitgangspunt neemt.

ZONDAG 12 NOVEMBER

Verslagen en uitgeblust zakte het ventje op de keukenstoel naast zijn moeder neer. Ze gaf hem een aai over zijn bol en zei: 'Kijk me eens aan. Je kunt het best, je hebt het alleen niet handig aangepakt; dat is alles.'

Ja, een mens moet nu eenmaal een beetje slim zien te worden. Joodse mensen zeggen 'goochem'. Je kunt het misschien het best omschrijven als 'gewiekt'. Wees goochem dus.

En om - in de geest van de lezingen van deze zondag - nog iets bijbels aan dat Joodse goochem toe te voegen zeggen we: 'Wees goochem, sla op tijd je olie in.'

ZONDAG 19 NOVEMBER

"Wat doen we met onze talenten?"

Ons hele leven is een zoektocht naar wie we werkelijk zijn.

Wat heb ik in me aan talenten? Wat past bij mij? We ontdekken langzamerhand waar we sterk in zijn en hoe we onze talenten kunnen gebruiken. Jezus vertelt dat het waardevol is om in je leven

bewust je talenten te gebruiken. Maar krijgen we daar de kans toe?

Geven we anderen ook de mogelijkheid om hun talenten te ontwikkelen?

U bent van harte welkom in deze viering.

ZONDAG 26 NOVEMBER

Thema van de viering: Wijsheid komt met de jaren?

Wijs zijn, wat is dat? Komt wijsheid vanzelf?

Gedachten over wijsheid, stilstaan bij onze eigen wijsheid.

Een meditatieve viering, zoekend, vragend, wijzend.

ZONDAG 3 DECEMBER

Deze eerste zondag van december is tegelijk ook de eerste zondag van de advent. Advent betekent letterlijk 'komst'.

Wij gaan ons in de donkere weken van december klaar maken voor de komst van God; voor de menswording van God. De Bijbellesing van vandaag roept op tot waakzaamheid: 'want wij weten niet wanneer de Heer des huizes komt'.

Merken wij het op als de Liefde zich laat horen, ervaren of zien? Deze vraag staat centraal in de meditatieve viering van deze zondag. U bent van harte uitgenodigd!

EVEN TERUGKIJKEN

Dit jaar is er voor gekozen om de viering van Allerzielen op zondagmorgen te houden. Dus afwijkend van eerdere jaren toen de viering op 2 november was in de avonden.

De viering was samengesteld door Jeanne van der leest en Mechteld Mickers. Een aantal leden van Mistral verleende medewerking. De viering werd hier heel mooi door ondersteund, waardoor het een prachtige viering was.

De mensen die afgelopen jaar afscheid hebben genomen van een geliefde in onze kapel waren uitgenodigd

om deel te nemen aan de viering. Er is volop gebruik gemaakt van deze gelegenheid om nog een keer stil te staan bij hun gemis. Er zijn vele kaarsjes aangemaakt en zo werd het een zee van lichtjes die getuigden van liefde. Zo'n viering doet veel met mensen. Sommigen waren geëmotioneerd, anderen waren alleen maar stil.

Na afloop was er koffie en thee en de mogelijkheid om na te praten. Ook hiervan is veel gebruik gemaakt. Al met al een fijne, waardevolle viering op deze zondagmorgen.

UITNODIGING VOOR EEN LEZING DOOR FOKKE OBBEMA

Zondag 10 december in de (Kruisheren)kapel Uden / Aanvang: 14.30 uur / Entreprijs: 10 euro

De zin van het leven

Fokke Obbema legt zich sinds 2018 voor de *Volkskrant* toe op zingeving. Daarvoor was hij onder meer specialist China en Europa, chef van de economieredactie, Frankrijk-correspondent en commentator. In 2022 maakte hij samen met zanggroep Wishful Singing de theatervoorstelling *De zin van het leven* en verschenen zijn boeken *De zin van het leven*, *Een zinvol leven* en *Stervelingen*. Wij vinden dit heel inspirerende boeken en hebben Fokke uitgenodigd om bij ons in de kapel hierover te komen spreken en onze vragen te beantwoorden.

Na een hartstilstand, die hem tussen dood en leven deed zweven, gaat Fokke Obbema in zijn boek *De zin van het leven*, op zoek naar antwoorden op die aloude vraag: waartoe wij op aarde zijn? In een serie interviews gaat hij daarover het gesprek aan met mensen met zeer diverse beroepen en achtergronden. Na zijn succesvolle interviewreeks schrijft Fokke een boek over de essentie van het bestaan: *Een zinvol leven*. Hij stelt nu de vraag: *Wat is voor u een zinvol leven?* Die gesprekken over de essentie van het bestaan voerde hij met bekende en onbekende Nederlanders na zijn hartstilstand in 2017. Ze bleken in een behoefte te voorzien, zijn boek werd een bestseller. De interviews beginnen met de vraag: *Wat is voor u een zinvol leven?* Dat levert opnieuw toegankelijke en diepzinnige gesprekken op.

Fokke zit niet stil. Hij volgt met het boek *Stervelingen*. Wat is de essentie van het leven, in het licht van onze sterfelijkheid? Om die vraag te beantwoorden voerde Fokke ruim veertig gesprekken met personen die geconfronteerd werden of worden met de dood, of die beroepsmatig veel met de dood te maken hebben. De gesprekken gaan over wat het betekent om mens te zijn: over lijden en leven, over vechten en veerkracht, over angst en aanvaarding, over opgedane inzichten en levenswijs-heden. Na zijn bestsellers *De zin van het leven* en *Een zinvol leven* is Fokke Obbema nu terug met een rijk boek vol levenswijsheid dat het leven beschouwt door over de dood te spreken.

Wij, de werkgroep meditatie & bezinning van de Udense (Kruisheren)kapel, zien het als een unieke kans om meer achter de gedachtegang van Fokke Obbema te komen. Heeft zijn hartaanval zijn leven compleet veranderd en was hij daarvoor ook al bezig met 'de zin van het leven'?

Na het interview zijn de drie boeken verkrijgbaar bij medewerkers van boekhandel Maashorst. Fokke wil ze graag signeren.

Gedachte

Is er een plek waar we elkaar kunnen ontmoeten?

Jij en ik.

De plek in het midden.

Het niemandsland

waar we de grens overgaan.

Waar jij gelijk hebt

en ik ook gelijk heb

en waar we beiden ongelijk hebben

en ons beiden onrecht is aangedaan.

Kunnen we elkaar daar ontmoeten

en op zoek gaan naar de plek waar het pad begint?

Het pad dat eindigt wanneer we vergeven.

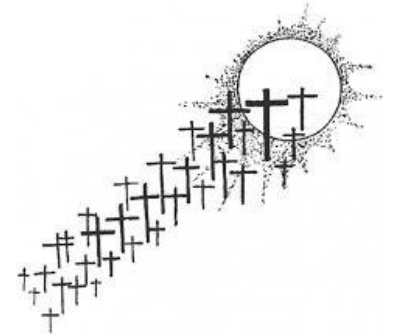

Uit: 'Het boek van vergeving' van Desmond en Mpo Tutu

'ALLERZIELEN'

Op 2 November gedenken wij bijzonder in de Katholieke kerk allen, die in het afgelopen jaar gestorven zijn, meestal met name genoemd, wat niet wegneemt dat we uiteraard allen gedenken, die ons ontvallen zijn. Deze gedenkdag voor de overledenen heeft al een lange geschiedenis en stamt uit de benedictijner kloostertraditie van Cluny, waar Odilo van Cluny haar in 998 voor het eerst liet vieren. In de 13e eeuw kreeg het de naam Allerzielen. De laatste jaren werden deze vieringen in de parochies waar ik pastor was met voorkeur door parochianen verzorgd, zeker als aan de uitvaart een avondwake vooraf was gegaan, want ook die werden door parochianen gedaan. Hier in de Kruisherencapel hebben we dat gevierd op zondag 29 Oktober j.l.

Ik heb de naamgeving al heel lang vreemd gevonden. Het stamt dan ook uit de tijd, dat er nog voortdurend gesproken werd over de mens met een ziel én een lichaam. Heb de Catechismus uit 1948, het jaar waarop ik in Uden mijn hogere opleiding bij het Kruisherencollege begon als dertienjarig jochie, er nog eens op nageslagen en kwam uit bij de vijfde les vraag 44: Wat zijn mensen? Mensen zijn schepselen die bestaan uit een onsterfelijke ziel en een sterfelijk lichaam. Het voornaamste in de mens is de ziel. Deze tweedeling van de mens, het zogenaamde dualisme, hadden wij al in de theologiestudie verlaten. De mens is een eenheid. De bedoeling van deze vieringen vanuit de parochiegemeenschap was nog eens de overledenen van het afgelopen jaar met name in herinnering te roepen. Vaak werd er dan in de parochiekerk een herinneringsteken opgehangen, meestal in de vorm van een klein kruisje met de naam en werd dit na een jaar naar de nabestaanden gebracht. Een mooi gebaar van verbondenheid met de parochie, maar het verdriet en de leegte worden daarmee niet weggenomen. Wel gaat er van zo'n viering ongetwijfeld troost en medeleven uit en dat is ook de bedoeling. Zo heb ik het tot voor kort tenminste altijd ervaren in de lange tijd dat ik parochiepastor was in het Westen van ons land. De korte tijd meestal die je had om samen de uitvaartviering te bespreken was heel intens en gaf altijd wel veel voldoening en troost, zowel voor de familie als bij jezelf! Ook daarna dikwijls.

TROOST

Over 'troost' gesproken: Angst voor machteloosheid en niet weten wat je moet zeggen maakt dat je het misschien ongemakkelijk vindt om naar mensen met verdriet te gaan. Stel jezelf daarom eens de vraag: 'Wat zou de persoon vanuit zijn of haar verdriet aan mij te geven hebben?' Het belangrijkste dat je kunt doen is luisteren, luisteren en nog eens luisteren.

Dit las ik in een klein artikel van het Magazine 'VOLZIN Verdiep je wereld' nr. 10 jrg. 22. De auteur van dit artikeltje was Manu Keirse, emeritus hoogleraar verlies van de faculteit geneeskunde KU Leuven en auteur van diverse bestsellers zoals 'Helpen bij verlies en verdriet', 'Kinderen helpen bij verlies' en 'Vingerafdruk van verdriet'.

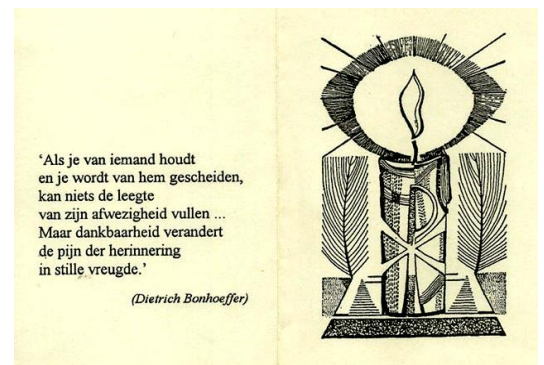
Voor mij reden om in deze tijd, waar verdriet om overleden geliefden zo nadrukkelijk aanwezig is, weliswaar ingekort met de 'Kapelpost' en dus met jullie te delen. We hebben er allemaal mee te maken, als je tenminste het verdriet niet wilt ontlopen.

Enkele tips: stilte en positieve kijk

Begin je ontmoeting niet met: 'Hoe gaat het', of 'Hoe is 't?', want hoe kun je hierop antwoorden als je boordevol verdriet zit? Zorg ervoor dat je lichaamshouding op de betrokkene gericht is en dat je oogcontact onderhoudt. Misschien zou je het gesprek kunnen openen met: 'Vertel eens hoe je de voorbije dagen nou eigenlijk bent doorgekomen?' Luister zonder te oordelen. Laat hem of haar uitspreken, ook al is er enige moeite om woorden te vinden. Kom er niet tussen en maak geen onvoltooide zinnen zelf af en vooral: Laat stiltes ook stiltes zijn. De positieve ervaringen en kijk op het leven zullen meestal ook de revue passeren. Wat betekent jij en haar of zijn familie voor mij? Vermijd als het even kan verklaringen op waaromvragen. Emotie speelt op dit moment de hoofdtoon ook al vraagt de ongeneeslijk zieke b.v. er zelf naar. Verdriet is altijd een persoonlijke ervaring. Vermijd uitspraken als: 'Wees dankbaar dat je nog andere kinderen hebt als het om een kind gaat b.v. of 'Het leven gaat door!' 'Ik weet precies wat je doormaakt!' Is dat wel zo? Ook al is het gemis pijnlijk, de herinnering kunnen delen betekent erkenning en troost. Ook later nog als dat kan. Troosten is niet het antwoord weten alvorens je de vraag grondig hebt beluisterd. Zeker goedbedoelde adviezen zijn even niet in beeld. Troosten is niet te vinden in pasklare antwoorden op de vele waaromvragen. Een knuffel als dat kan en gepast is zonder woorden doet meestal veel meer. Troosten is wel aandachtig luisteren zodat verdriet in woorden en tranen naar buiten kan stromen. Troosten is dan zwijgen en in een blik, een aanraking, signalen van hoop, veiligheid en vertrouwen laten voelen. Het is samen worstelen, zoeken en hopen. Het is deelnemen aan het verdriet, eerder dan dat verdriet wegnemen. Het is verdriet durven benoemen. Troosten is trouw blijven, ook al is het moeilijk. Troosten is geen dam opwerpen tegen het verdriet, maar juist een bedding waarin het verdriet mag stromen.

Hiermee is natuurlijk alles niet gezegd. Daarvoor is troost te omvangrijk. We hebben er echter allemaal wel mee te maken en wees vooral niet angstig!

Hans Nieuwkamp

DE VOLGENDE KAPELPOST VERSCHIJNT 1 DECEMBER, GRAAG KOPIJ INLEVEREN TOT EN MET ZONDAG 26 NOVEMBER.

Kapelpost is een uitgave van de Stichting Kapelgemeenschap Ter Linde

Administratie: Rooijsestraat 27, 5401 AT Uden, Tel. 06-40966338, email: info@kapelgemeenschap.nl

Intenties: schriftelijk opgeven bij de koster of via emailadres: info@kapelgemeenschap.nl

Bank: NL89 RABO 0373.403.445 t.n.v. Kapelgemeenschap Ter Linde Uden

Kapelteam: tel. 06-4096 6338

Kruissherenkapel: Lieve Vrouwenplein 44, 5401 AS Uden

Website: www.kapelgemeenschap.nl

Redactie Website en KAPELPOST: info@kapelgemeenschap.nl